

**ЛЕБЕДИНСЬКА МІСЬКА РАДА
СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**ВОСЬМЕ СКЛИКАННЯ
ШОСТА СЕСІЯ**

РІШЕННЯ

24.02.2021
м. Лебедин

№ 159-МР

Про хід виконання рішення другого пленарного засідання п'ятдесят дев'ятої сесії Лебединської міської ради сьомого скликання від 24.12.2019 № 1044-МР «Про Програму розвитку комунального закладу виконавчого комітету Лебединської міської ради «Лебединський міський художній музей ім. Б.К.Руднева» на 2020-2022 роки» за 2020 рік

Керуючись пунктом 22 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Лебединська міська рада **в и р і ш и л а:**

Інформацію про хід виконання рішення другого пленарного засідання п'ятдесят дев'ятої сесії Лебединської міської ради сьомого скликання від 24.12.2019 № 1044-МР «Про Програму розвитку комунального закладу виконавчого комітету Лебединської міської ради «Лебединський міський художній музей ім. Б.К.Руднева» на 2020-2022 роки» за 2020 рік взяти до відома (додається).

Міський голова

Олександр БАКЛИКОВ

Додаток

до рішення шостої сесії
Лебединської міської ради
восьмого скликання

24 лютого 2021 року № 159-МР

ІНФОРМАЦІЯ

про хід виконання рішення другого пленарного засідання п'ятдесят дев'ятої сесії Лебединської міської ради сьомого скликання від 24.12.2019 № 1044-МР «Про Програму розвитку комунального закладу виконавчого комітету Лебединської міської ради «Лебединський міський художній музей ім. Б.К.Руднева» на 2020-2022 роки» (далі – Програма) за 2020 рік

Комунальний заклад виконавчого комітету Лебединської міської ради «Лебединський міський художній музей ім. Б.К.Руднева» (далі – Художній музей) є некомерційною, відкритою для публіки, постійно діючою установою, яка, перебуваючи на службі у суспільства та його розвитку, накопичує, зберігає, досліджує, популяризує та представляє матеріальне й нематеріальне надбання територіальної громади та оточуючого середовища з метою освіти, дослідження та задоволення культурних потреб.

Художній музей, заснований 20 листопада 1918 року, є відкритим для усіх верств населення, займається впровадженням нових музейних технологій, намагаючись стати методичним центром для мистецьких спільнот та науковців, дослідників, студентів та громадян, що цікавляться мистецтвом.

Мистецька колекція Художнього музею нараховує понад 2 400 експонатів. Це унікальне зібрання, навіть для обласного рівня, являє собою безперечну цінність, оскільки дає можливість ознайомитися з оригінальними творами представників різних шкіл вітчизняного й зарубіжного мистецтва і на основі цього скласти уявлення про головні етапи його розвитку. У цілому, колекція Художнього музею досить різноманітна за характером творів і відображає як художню індивідуальність окремих авторів, так і ряд течій, що розкривають життя людини і довкілля.

Основу колекції складають націоналізовані приватні зібрання з колишніх поміщицьких маєтків: Анненкових, Бразолів, Капністів, Красовських, Хрущових у селах Бобровому, Куличці, Лихвині, Михайлівці, Рябушках тодішнього Лебединського повіту Харківської губернії.

Постійна експозиція Художнього музею побудована за історико-хронологічним принципом. У 7 експозиційних залах представлені кілька сотень творів живопису, графіки, скульптури, зразки старовинних художніх меблів, кераміки, нумізматики і фалеристики. У експозиції репрезентовані український старовинний іконопис й унікальні зразки українських портретів парсунного типу XVIII століття, твори українських і російських художників XIX – початку

XX століття С.Васильківського, П.Левицького, О.Молінарі, К.Рабуса, С.Світославського, О.Тиранова, О.Цеге фон Мантейфеля. Гордістю є картини відомих художників-передвижників В.Максимова, Г.Мясоедова, В.Поленова, В.Серова, порцеляна Волокитинської фарфорової мануфактури А.Миклашевського, художні меблі стилів «бароко», «рококо», «класицизм», «ампір» та «модерн».

Значне місце в експозиції посідають твори радянського періоду – живопис О. та П.Басанців, М.Вайнштейна, С.Герасимова, М.Глуценка, І.Іжакевича, Ф.Красицького, В.Могилевського, М. та І.Можарських, С.Прохорова, В.Сварога, К.Трохименка, В.Цветкової, С.Шишка, графіка В.Касіяна, Є.Кацмана, В.Цимпакова, скульптура І.Зноби, І.Кавалерідзе, І.Мельгунової, К.Посполітака. Своєрідність художнього життя України кінця XX – початку XXI століть представлена творами Е.Айрапетяна, С.Артемчика, І. та Е.Білінських, Н.Вербук, І.Гапоченка, Н.Гудилко, П.Ковтуна, М.Маринича, А.Мордовця, М.Огурного, С.Півторака, С.Побожія, О.Редьки, Г.Рідної, В.Чевгуза, І.Швачунова, П.Шигимаги та інших сучасних митців.

З 2003 року в Художньому музеї діє меморіальний зал «Мистецькі дивосвіти родини Кричевських» – своєрідний «музей у музеї», де представлено творчий доробок сімох представників роду Кричевських – Василя і Федора Григоровичів, Миколи та Василя Васильовичів, Олени Євгенівни та Катерини Василівни Кричевської-Росандіч, а також Оксани Лінде де-Очоа.

Художній музей є унікальним явищем серед художніх музеїв в Україні. Це чи не єдиний Художній музей, який знаходиться не в обласному центрі, а в місті з числом населення менше, ніж 50 тисяч осіб. При цьому, Художній музей довів свою життєздатність, переживши усі етапи важкої української історії – експропріацію, ідеологізацію, пограбування, і, нарешті, національне відродження, залишаючись при цьому тим місцем, де органічно поєднані і минуле, і сьогодення, і майбутнє, поєднуючи в роботі просвітню, науково-дослідну, методичну та виставково-експозиційну роботу.

Кожен із напрямів підсилює звучання іншого та співіснує в тісній співпраці.

Враховуючи цінність зібраної колекції, а також зусиль, спрямованих на покращення умов роботи в Художньому музеї, на поповнення матеріально-технічної бази, забезпечення першочергових умов для його повноцінного функціонування, збереження музейного фонду, науково-дослідної та видавничої діяльності, розроблена Програма.

Фінансування заходів Програми

Обсяг фінансування Програми складає 523,0 тис. гривень, у тому числі з міського бюджету – 497,5 тис. гривень та спеціального фонду Художнього музею – 25,5 тис. гривень.

У 2020 році на виконання заходів Програми планувалося використати 31,0 тис. гривень, у тому числі з міського бюджету – 22,5 тис. гривень та спеціального фонду Художнього музею – 8,5 тис. гривень.

Фактично було використано 83,658 тис. гривень, у тому числі з міського бюджету – 73,558 тис. гривень та спеціального фонду (з урахуванням спонсорських коштів) Художнього музею – 10,1 тис. гривень.

За рахунок цих коштів були профінансовані наступні роботи:

відповідно до пункту 12 заходів Програми створено та запущено систему відеоспостереження в Художньому музеї. На сьогоднішній день підключено 15 камер, зокрема, 5 зовнішніх камер та 10 внутрішніх камер, встановлено DNS-сервер та монітор. Вартість системи склала 43,4 тис. гривні, з них профінансовано у 2019 році – 18,3 тис. гривень, у 2020 році – 25,1 тис. гривень.

Відеоспостереження в Художньому музеї організовано з метою захисту та збереження музейних предметів та інших матеріальних цінностей, захисту комунального майна від незаконних посягань, пошкоджень або знищення, а також з метою забезпечення безпеки власних співробітників та відвідувачів музею;

відповідно до пункту 15 заходів Програми, здійснено ремонт вхідного тамбура. Вартість робіт склала 39,8 тис. гривень;

відповідно до пункту 19 заходів Програми у Художньому музеї започатковано новий напрямок роботи – реставрація творів олійного живопису. У музеї створено і облаштовано реставраційну майстерню, до штату працівників включено художника-реставратора. За рахунок спонсорських коштів та коштів спеціального фонду Художнього музею реставраційна майстерня забезпечена першочерговим обладнанням та матеріалами (реактиви, суміші, клеї, витратні матеріали, тощо). До цього часу не вирішене питання придбання для майстерні холодильника та освітлювального обладнання;

відповідно до пункту 20 заходів Програми художником-реставратором пройдено стажування на базі Національного науково-дослідного реставраційного центру України й отримано допуск до роботи з творами основного музейного фонду України. Вартість стажування склала 8,5 тис. гривень. У 2020 році на базі реставраційної майстерні Художнього музею відреставровані 8 предметів живопису із колекції музею. Планом реставрації на 2021 рік передбачено реставрацію ще 20 творів.

У рамках спонсорської підтримки у 2020 році Художній музей отримав 23 різні дерев'яні рами (матеріал дуб та ясень) для оформлення живопису та графіки Василя Григоровича Кричевського, Миколи Васильовича Кричевського робіт в залі № 5 (соцреалізм) та відреставрованих картин «Портрет Павла І», «Портрет Миколи Анненкова». Рами виготовили лебединський майстер Сергій Буката (22 рами) та тернопільський майстер Микола Карнаус (м. Бучач, Тернопільська область, 1 рама). Передані рами Художньому музею меценатом Іваном Лозовим (благодійний фонд І.Г.Лозового), лебединським підприємцем Олександром Андреевим та тернопільським майстром Миколою Карнаусом.

Також у 2020 році лебединським майстром Сергієм Букатою виконана та передана в дар Художнього музею головна музейна афіша, що змонтована на фасаді Художнього музею. Благодійником з міста Дніпра оплачено виготовлення музейної трибуни.

Відповідно до Програми також були виконані інші заходи. Зокрема, відповідно до пріоритету науково-просвітницької діяльності (пункти 5-8 заходів) Художнім музеєм продовжено практику проведення фахових наукових заходів. Зокрема, були проведені фахові «круглі столи» із залученням експертів та посадовців з міст Лебедин, Суми та Києва. Зокрема, 25 вересня 2020 року, з нагоди відзначення Всесвітнього дня туризму, відбулося засідання круглого столу «Лебедин туристичний: міфи та легенди». Круглий стіл зібрав разом представників малого та середнього бізнесу, які залучені до маршрутів активного та пізнавального туризму, а також представників міської влади, культурно-мистецьких та інших закладів, які вже є та можуть бути потенційними туристичними об'єктами, істориків, краєзнавців, музейників та гідів.

08 жовтня 2020 року між Художнім музеєм та Сумським педагогічним університетом підписано Угоду про співпрацю. Метою Угоди є налагодження взаємовідносин, що будуть здійснюватися на основі розвитку різних форм співробітництва між навчально-науковим інститутом педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка і Художнім музеєм. Орієнтована Угода на організацію і проведення спільних науково-методичних конференцій, семінарів, практикумів, дослідної діяльності, тощо. Угода також передбачає проведення ряду виставкових заходів, обмін науковою інформацією та організацію проходження практики студентами Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка на базі Художнього музею.

26 листопада 2020 року відбувся круглий стіл «Музей у сучасному соціокультурному просторі: функції, комунікації, проблеми». Участь у роботі круглого столу взяли музейники, науковці, викладачі Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, краєзнавці, артисти. Серед почесних гостей заходу був міський голова Олександр Бакликов та народний артист України, провідний майстер сцени Київського національного академічного театру оперети Ігор Левенець.

У рамках ініціативи Художнього музею щодо реставрації музейних предметів, на базі Національного науково-дослідного реставраційного центру України у 2020 році відреставровані:

у місті Харкові – роботи Василя Кричевського (1873-1952) «Хати на околиці села» (1945), «Церковні ворота с.Добротів. Галичина» (1945), «Перевіз. Полтавщина» (1945), «Річка Псло» (1946), «Венеція» (1945), робота Коріна «Дама в криноліні» (XIX століття) та дві пастельні роботи Олексія Красовського (1884- ?) «Ранок» та «День» (поч. XX ст.);

у місті Києві – «Портрет Павла І» (кін XVIII століття) та «Портрет М.М. Анненкова» (друга половина XIX століття).

На базі Національного науково-дослідного реставраційного центру України продовжується реставрація 18 творів живопису та графіки із колекції Художнього музею. Це, зокрема:

живописні роботи: Оболенський «Портрет О.І. Григорова», XIX ст., невідомий художник «Портрет М.А. Іваненка», XIX ст., Кореньова П. «Свята Анастасія» (1885), Стіліануді О.М. «Осінь» (1894), Кричевського В.Г. (1872-1952) «Квітка гарбуза», 1931, Следзінського В.О. (1837-1909) «Портрет М.Г. Добросельської», 1880, робота художника XIX ст. «Переписувач», а також дві роботи Беллевоиса Якоба (?) (1621-1676) «Вихід ескадри» та «Загибель ескадри» (сер. XVII ст.), стосовно яких буде проведена також наукова атрибуція та мистецтвознавча експертиза;

графічні твори: Красовського О.А. «Вечір» та «Ніч. Місяць і вершник» (поч. XX ст.), графічна робота на пергаменті «Зречення Петра» (XVIII ст.), «Портрет Анненкової В.І.» (XIX ст.) та Крюгер Франц «Портрет Олександра II» (XIX ст.), Хлопонін А. «Жіночий портрет», 1856, художник XIX ст. «Турчанка», роботи Василя Кричевського «Сільський краєвид», 1945 та «Шишаки. Україна», 1945.

На базі реставраційної майстерні Сумського обласного художнього музею імені Никанора Онацького відреставрована статуетка «Турок, який палить», 12x9 x7 см, порцеляна, середина XIX століття. Ще одна порцелянова статуетка – Діндо Ж.К. «Посудниця», 1928 – знаходиться на реставрації.

Проблеми Художнього музею

На жаль, не дивлячись на успіхи реалізації Програми, у Художньому музеї залишаються ряд не вирішених проблем.

Зокрема, проблеми в сфері енергозбереження. З 2017 по 2020 роки в Художньому музеї замінено 12 вікон на металопластикові та 2 блоки дверей, що становить менше половини від обсягу. На черзі заміна 17 вікон та 3 вхідних дверних блоків, через які приміщення втрачає тепло. Необхідна також реконструкція освітлювальної системи Художнього музею. Зокрема, заміна електроламп розжарювання на енергозберігаючі і встановлення додаткового локального підсвічування зі спеціальними («музейними») галогенними або світло-діодними лампами.

Проблеми в сфері пожежної безпеки: музей (будівля 1912 року побудови) потребує проведення обробки дерев'яних елементів горища (кровки, лати) засобами вогнезахисту, які забезпечують I групу вогнезахисної ефективності, встановлення автоматичної системи пожежогасіння, придбання сучасного пожежного щита, засобів пожежогасіння та захисту.

Проблеми безпеки: Художній музей потребує огорожі території, що унеможливило б проникнення сторонніх осіб на територію Художнього музею у неробочий час. Також не вирішеним питанням залишається встановлення розсувних ґрат (або ролетів) на вікнах Художнього музею, як того вимагають норми пожежної безпеки.

Також Художній музей потребує проведення ремонтних робіт у вестибюлі та виставкових залах. Оформлення творів мистецтва у рами. Останнього разу рами для Художнього музею придбавалися у 1980-х роках. Не вирішене питання щодо забезпечення Художнього музею музейними (вітрини, підставки, банкетки) та офісними (столи, шафи) меблями, які не оновлювалися вже близько 40 років.

Гостро стоїть проблема відсутності кваліфікованих кадрів. Художній музей у своїй роботі потребує створення посади художника-реставратора графічних творів.

Для наукової і фондової роботи потрібно: додатково 1 комп'ютер, цифровий фотоапарат, цифровий відео-проектор, тощо. Додаткове обладнання й устаткування необхідне також для створення так званої «живої» експозиції.

Вирішення частини цих проблем можливе за умови фінансування заходів Програми у 2021 та 2022 роках.

Секретар ради

Дмитро КОВАЛЕНКО

**Начальник відділу культури і туризму
виконавчого комітету Лебединської
міської ради**

Світлана ЦИХАНСЬКА